

[View this email in your browser](#)

Hendrikx Van der Spek

September is alweer een week oud en dat betekent voor ons één ding: het trainings-hoogseizoen is begonnen. We gaan dus weer met frisse energie aan de slag en reizen af naar alle hoeken van het land - misschien ook wel naar jouw organisatie! Hopelijk heb jij net als wij een heerlijke vakantie gehad en kun je er weer tegenaan.

In deze nieuwsbrief reflecteren we op ontwikkelingen in ons vakgebied. Neemt kunstmatige intelligentie ons schrijfwerk helemaal over? En welke argumentatietechnieken zien we terug in de Amerikaanse verkiezingscampagnes? Ook geven we je in deze editie taaltips en delen we richtlijnen voor het uitvoeren van een lezersonderzoek. En ben je benieuwd naar onze nieuwe trainingen? Scroll snel verder en mis niets!

Veel leesplezier!

In het nieuws

Wat betekent de opkomst van generatieve AI voor het schrijven van teksten?

De opkomst van (generatieve) AI, zoals ChatGPT, verandert het schrijverslandschap. We zien AI steeds meer als een handig hulpmiddel bij het produceren en verbeteren van teksten. Tegelijkertijd daagt deze ontwikkeling ons uit om opnieuw na te denken over creativiteit en originaliteit in het schrijversvak. Wat betekent de opkomst van AI voor de toekomst van schrijven?

[In dit blog lees je meer over de mogelijke rol van AI bij creatief schrijven.](#)

Amerikaanse
verkiezingscampagnes: herken jij
een misleidende redenering?

Op de middelbare school leerden we het woord 'drogredenen', maar wat zijn dat ook alweer? Drogredenen zijn redeneringen die op het eerste gezicht overtuigend lijken, maar die inhoudelijk niet kloppen. Ze zijn een vast onderdeel in de debatten van Donald Trump, die graag gebruikmaakt van overdrijvingen, halve waarheden en verdachtmakingen. En dat werkt!

Ook in de campagne voor de volgende Amerikaanse verkiezingen kom je drogredenen volop tegen. Welke drogredenen herken jij in de verkiezingscampagne van Trump? En misschien kan zijn tegenkandidaat Kamala Harris er ook wel wat van...

Lees erover in het blog: [De drogredenen van Donald Trump.](#)

Het NOS-journaal in
makkelijke taal

Toegankelijk nieuws voor iedereen

Niet alleen gemeenten, provincies en verzekeraars houden zich bezig met communiceren in begrijpelijke taal. De publieke omroep verzorgt sinds gisteren het **NOS Journaal in Makkelijke Taal**. Dit is een uitzending die geschikt is "voor iedereen die graag op de hoogte blijft, maar voor wie het lastig is om het nieuws te volgen". Dit is belangrijk voor een grote groep Nederlanders: 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen en schrijven.

Samen met **Stichting Lezen en Schrijven** onderzocht de NOS hoe het journaal ook voor deze groep mensen goed te volgen is. Zo hebben ze een aantal dingen aangepast in vergelijking met het reguliere NOS-journaal:

- ▶ Minder onderwerpen behandelen
- ▶ Moeilijke woorden vermijden
- ▶ Meer uitleg geven bij het nieuws
- ▶ Het tempo van informatie delen verlagen

Benieuwd geworden? Elke werkdag om 17.00 uur zie je op NPO 1 het NOS Journaal in Makkelijke Taal.

Updates HVdS

Twee nieuwe trainingen

Deze zomer hebben we ons trainingsaanbod uitgebreid. Hieronder lees je meer over de twee nieuwe trainingen uit ons aanbod.

Schrijven met ChatGPT

Minder tijd kwijt zijn aan schrijven, maar betere teksten creëren... dat klinkt als een fantasie, toch? Met de juiste hulpmiddelen maak je van deze fantasie werkelijkheid! ChatGPT en andere AI-tools kunnen je namelijk veel werk uit handen nemen.

Natuurlijk kun je niet al het schrijf- en denkwerk aan AI overlaten, maar het zou zonde zijn om de mogelijkheden van deze tools niet te benutten. In onze nieuwe training **Schrijven met ChatGPT** leer je hoe je ChatGPT en andere AI-schrijftools effectief kunt inzetten voor jouw schrijftaken. Benieuwd geworden? Op [onze website](#) lees je meer over deze training.

Beeld en tekst: de ideale mix in patiëntcommunicatie

Hoe communiceer je op een effectieve en aansprekende manier met patiënten via folders, websites, praatplaten of informatiebrieven? Hoe schrijf je daarbij in begrijpelijke taal? Wanneer kies je voor afbeeldingen? En wat is de ideale mix tussen beeld en tekst?

Tijdens ons webinar over dit onderwerp hebben we de deelnemers al kort meegenomen in deze vraagstukken. Maar we hebben ook een training ontwikkeld om hier uitgebreid mee aan de slag te gaan. In de praktische training **Beeld en tekst: de ideale mix in patiëntcommunicatie** leer je alles over hoe je jouw patiëntcommunicatie perfect kunt afstemmen op jouw doelgroep. Lees [hier](#) meer over de training.

Terugblik webinar Beeld en tekst in patiëntfolders

Op 13 juni organiseerden wij een webinar over beeld en tekst in patiëntfolders. Tijdens het webinar deelden vier sprekers hun kennis over dit onderwerp. Collega's Julia en Nikki onderzochten hoe beeld en tekst patiëntfolders kunnen verbeteren en deelden hun onderzoeksresultaten. Gastspreker Olchert Vels (animator bij Behandeling Begrepen) deelde zijn kennis over het ontwerpen van afbeeldingen voor patiëntinformatie. En gastspreker Damla Ersöz (taalambassadeur) deelde haar ervaring met teksten voor laaggeletterden. We kijken terug op een zeer geslaagde middag!

Alle kennis hebben we gebundeld in zes stappen. Heb je het webinar gemist? [In dit blog lees je de zes stappen naar een duidelijke patiëntfolder.](#)

Kennisdeling

Richtlijnen voor lezersonderzoek

- 1 Probeer je folder te testen bij 5-10 lezers**
  - Bij voorkeur test je de folder ook met een aantal taalambassadeurs en/of laaggeletterden*
  - Probeer deze mensen één op één te spreken. In een uur kun je vaak al op drie folders uitgebreide feedback krijgen van één persoon.
  - Het helpt als de lezers zelf iets te maken hebben met het onderwerp van de folder om een realistische indruk te krijgen.
  - Lukt het niet om te testen met 10 mensen? Een beetje feedback is altijd beter dan geen feedback!
  - En vraag jezelf af: wanneer is goed, goed genoeg? Feedback zal af en toe gebaseerd zijn op persoonlijke voorkeuren - die per persoon verschillen. Door meer mensen te spreken, kun je tegengestelde feedback ontvangen. Na meerdere gesprekken heb je vaak wel een beeld van welke feedback bruikbaar is voor aanpassingen van de folder.
- 2 Stel open vragen (en probeer daarin niet te sturend te zijn)**

Voorbeelden van open vragen:

  - Doorvraagtechnieken (bedoel je dit? Samenvatten, doorvragen)
  - Benadruk aan het begin van elk gesprek dat je niet de deelnemer aan het toetsen bent, maar de folder.
  - Je kunt een deelnemer vragen om een stukje voor te lezen: wat denk je dat dit betekent? Je merkt wanneer iemand struikelt over woorden
  - Als je het in je eigen woorden moet zeggen, waar gaat dit dan over? Hoe zou je dit aan iemand anders uitleggen (besrijkbaarheid)
  - Kun je uitleggen wat dit woord betekent?
  - Stonden er nog moeilijke woorden in?
  - Wat zie je op dit plaatje?
  - Wat valt je op aan deze folder? Wat vind je ervan?
- 3 Maak gebruik van een patiëntpanel (als jouw organisatie dat heeft)**
  - Let hierbij wel op dat patiëntpanels niet altijd representatief zijn: dit zijn vaak wel de patiënten die meer dan gemiddeld interesse hebben in patiëntfolders.
  - Patiëntpanels raadplegen kan ook met een vragenlijst, dat kost minder tijd en moeite. Wel mis je dan de mogelijkheid om door te vragen over een antwoord.
- 4 Pas je folder aan op basis van de feedback**

Als dit mogelijk is, is het goed om de folder daarna nogmaals te testen met lezers. Dit kan wel op kleinere schaal.

*Op zoek naar taalambassadeurs? Neem contact op met Stichting ABC

Hendrikx Van der Spek

Zo test je jouw teksten

Uit het onderzoek van onze collega Julia blijkt dat de belangrijkste stap in het schrijfproces de laatste stap is: testen met je lezers. Dan pas weet je zeker of een tekst en de afbeeldingen duidelijk en begrijpelijk zijn.

Wil je weten hoe je zelf een lezersonderzoek uitvoert? [Hier wat tips om je op weg te helpen.](#)

Eerste hulp bij spelling: vijf mysteries opgelost

Nederlands is moeilijk, zelfs voor moedertaalsprekers. We krijgen in onze trainingen dan ook vaak vragen over spellingsregels. Interessant om daar eens een blog over te schrijven, dachten wij. We zetten vijf lastige regels voor je op een rij.

[Lees hier de antwoorden op veelvoorkomende vragen over de Nederlandse taal.](#)

**SCHRIJF-
HULP**

Mysteries van de Nederlandse taal...

- Is het 'hun' of 'hen'?
- Hoe vervoeg je Engelse werkwoorden?
- Is het 'zich realiseren' of 'zich beseffen'?
- Hoe gebruik je een trema?
- Wanneer schrijf je woorden aan elkaar?

Trainingsagenda 2024

Wil je een training bij ons volgen? Hier vind je een selectie van de trainingen die je dit jaar bij ons kunt volgen. Alle trainingen zien? Bekijk daarvoor [onze website](#).

- 2 oktober - [Effectief adviseren](#)
- 3 oktober - [Piramideschrijven: schrijven vanuit de kernboodschap](#)
- 14 oktober - [Creatief denken](#)
- 31 oktober - [Schrijven met ChatGPT](#)
- 14 november - [Beeld en tekst: de ideale mix in patiëntcommunicatie](#)
- 18 november - [Webteksten schrijven](#)
- 19 november - [Kort en bondig schrijven](#)
- 20 november - [Creatief schrijven](#)
- 21 november - [Snel en doeltreffend notuleren](#)
- 27 november - [Klantgericht e-mailen](#)
- 11 december - [Overtuigend schrijven](#)
- 16 december - [SMART rapporteren](#)

Heb je vragen over onze trainingen? Neem dan gerust contact met ons op via info@hvds.nl of 035 623 77 85.

[Bekijk onze website](#)